

Johan Norberg
Nationalräkenskaper

Offentliga förvaltningens budgetuppgifter

Beskrivningen av den offentliga förvaltningens budgetuppgifter är uppdelat per delsektor: statlig förvaltning, kommunal förvaltning samt sociala trygghetsfonder. Disposition samt vad följande beskrivning ska innehålla regleras i EU-direktiv 2011/85. För statlig förvaltning och sociala trygghetsfonder publiceras budgetuppgifter månadsvis medan uppgifter för kommunal förvaltning publiceras kvartalsvis. Månatliga uppgifter ska publiceras senaste före utgången av nästkommande månad medan kvartalsuppgifter ska publiceras senast före utgången av nästkommande kvartal.

Tabeller som redovisar budgetuppgifter finns publicerade på SCB:s webbplats med början från och med februari 2014 avseende utfallet för januari månad 2014. De presenteras per delsektor och delas upp i två delar vid behov. En del som avser faktiska uppgifter, och en del som avser estimerade uppgifter. Första publicering för kommunal förvaltning skedde i juni 2014 avseende utfallet för första kvartalet 2014. Vid behov revideras hela tidsserien.

Statlig förvaltning (delsektor S.1311)

Till staten räknas departement och till dem hörande myndigheter och inrättningar, förutom administration av sociala trygghetsfonder. När det gäller utbildning, är det staten som ansvarar för skolor med särskilda behov som till exempel sameskolan samt universitet och högskolor. Medan medicinsk vård, sjukhus, barn- och äldreomsorg med mera ingår inte i staten utan ingår i redovisningen för kommuner och regioner.

Med utgångspunkt från myndigheternas redovisning av såväl inkomster som utgifter ansvarar Ekonomistyrningsverket (ESV) för att sammanställa och publicera det månadsvisa utfallet för statens budget. Efter budgetårets slut publiceras det definitiva utfallet på ESV:s webbplats. För närvarande är det cirka 212 myndigheter som ingår i statsbudgeten. Utöver det ingår även ett antal statliga bolag, fonder och

stiftelser som kontrolleras och i huvudsak finansieras med statliga medel. Dessa benämns som övriga statliga enheter i redovisningen.

Huvudkällorna som används

Statsbudgeten är en plan för statens inkomster och utgifter som fastställs och godkänns av Riksdagen. Alla transaktioner påverkar saldot och definieras som en inkomst eller utgift för staten. Budgetsaldot är skillnaden mellan totala inkomster och totala utgifter. Det totala budgetsaldot är kassamässigt och räknas fram av Riksgälden som en del i statsskuldsförvaltningen. Budgetsaldot är också lika med statens lånebehov med omvänt tecken.

Redovisningsstandard som används

Statens budgetsaldo används även i den internationella rapporteringen *Excessive Deficit Procedure* (EDP) och har där benämningen *Working balance* för den statliga förvaltningen. Offentliga förvaltningens sparande och bruttoskuld enligt konvergenskriterierna rapporteras via EDP två gånger per år till EU-kommissionen. Budgetsaldot består av följande komponenter:

Budgetsaldot (alla myndigheters löpande inkomster och betalningar)

+ Nettoutlåningen (myndigheter och statliga bolags upplåning i Riksgälden)

= Lånebehovet med omvänt tecken

+ Räntor (räntor på statsskulden)

Nettolånebehov = budgetsaldo

Metod för skattningar och uppräknings

Inga skattningar och uppräknings i huvudkällan för statens budget används. Månadsutfallet för statens budget bygger på rent kassamässigt utfall.

Revideringspolicy för budgetuppgifterna

Regelverket för statsbudgeten bestäms utifrån Regeringsformen kapitel 9.1-10§§. Ytterligare regelverk för redovisning av budgeten finns i Budgetlagen (2011:203).

Budgetsaldot publiceras månadsvis av Riksgälden 6 dagar efter månadens slut. De årliga siffrorna för budgetsaldot kan revideras innan Riksgälden publicerar sin årsredovisning vilken publiceras den 22 februari varje år. Riksgäldens årsredovisning granskas av Riksrevisionen som publicerar sin rapport från granskningen senast den 22 mars.

Metoder för att transformera budgetuppgifterna till nationalräkenskaper

Följande beskrivning visar hur man schematiskt går från statens kassamässiga budgetsaldo till finansiellt sparande för staten i de reala räkenskaperna i nationalräkenskaperna.

1 Statens budgetsaldo

Utgångspunkt är statens budgetsaldo för statens budget. Budgeten är godkänd av Riksdagen och består av inkomster och utgifter. Saldot är skillnaden mellan totala inkomster och totala utgifter. Alla transaktioner påverkar budgetsaldot och definieras antingen som en inkomst eller en utgift.

För att uppnå ett kassamässigt budgetsaldo på statens budget finns två kassakorrigeringsposter. En av posterna finns på statsbudgetens inkomstsida som till största delen består av skatteinkomster. Den korrigeringsposten benämns ”betalningsförskjutningar” vilken justerar periodiserad skatt till inbetald skatt, netto. Den andra korrigeringsposten redovisas på utgiftssidan och benämns kassamässig korrigeringspost. Posten utgör skillnaden mellan, å ena sidan nettot av vad som redovisats mot budgetens anslag och inkomsttitlar, och å andra sidan nettot av in- och utbetalningar över statens centralkonto i Riksbanken. På det viset uppnås kassamässigt budgetsaldo som Riksgälden behöver för att kunna förvalta statsskulden.

2 Processen att komma till nationalräkenskapernas reala finansiella sparande

För att beräkna finansiellt sparande i nationalräkenskaperna används information från 212 myndigheter med hjälp av de statliga rapporteringskoderna (S-koder) som rapporteras via det centrala statliga redovisningssystemet som är en del av statens informationssystem Hermes. S-koderna är konstruerade så att de ska ge all den information som behövs för nationalräkenskaperna samt för att kunna sammanställa statens koncernredovisning med balansräkning och resultaträkning i Statens Årsredovisning.

S-koderna har konstruerats i syfte att, till största delen av den informationen som 212 myndigheter rapporterar, kunna användas direkt in i nationalräkenskapernas olika delar. Det mesta av det praktiska arbetet som görs av SCB när det gäller det finansiella sparandet för staten är att stämma av uppgifterna mot andra sektorer och korrigera eventuella felaktigheter som mot förmodan kan uppstå. Men det är också ett antal justeringar som måste göras för att komma till de intäkter och kostnader som regelverket för nationalräkenskaperna kräver; *Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet* (ENS 2010). Det innebär till exempel att föra skatteintäkter till rätt inkomstår, lägga till enheter utanför den legala enheten Staten mot att justera för sådant som S-koderna inte kan ge information om, såsom exempelvis motsektorinformation som behövs för att kunna stämma av hela Sveriges ekonomi. Själva beräkningen av statens finansiella

sparande (transaktionskod B.9 enligt ENS) är med det här i bakgrunden inte en process av transformering av kassamässigt budgetsaldo till B.9, utan istället en beskrivning av hur man använder S-koder och justerar informationen till att följa regelverket för nationalräkenskaperna.

Trots detta följer nu en konceptuell beskrivning som beskriver skillnaden i budgetsaldot och B.9. Den innehåller steg som med automatik sker med hjälp av S-koder och sådant som måste justeras manuellt.

Då statens budget är strikt uppdelad i inkomster och utgifter så följer beskrivningen samma struktur. Skillnaden mellan inkomster och utgifter blir således B.9.

3 Intäktsberäkningar

Statens budget består i huvudsak av skatteinkomster, där de totala skatterna är kassamässiga. De övriga inkomsterna inkluderar försäljningsinkomster, transfereringsinkomster (exempelvis från EU) samt rena finansiella inkomster som istället bokförs inom Finansräkenskaperna.

Periodiserade skatter

De periodiserade skatterna tas fram i en modell som ESV:s prognosavdelning använder när de gör sina skatteprognoser. Finansdepartementet använder samma modell i sitt prognosarbete. Modellen tar hänsyn till vilket år som skatterna tillhör eller när beskattningen kommer att ske. I väntan på ett komplett definitivt skatteutfall, som infinner sig i under våren två år efter aktuellt inkomstår, används skatteprognoser som successivt ersätts med utfall. För beräkning av periodiserade skatter i nationalräkenskaperna ersätts skatteintäkterna, netto i budgeten, mot prognosticerade skatter för innevarande år. För ett enskilt kvartal eller månad kan produktionsskatter och övriga skatter redovisas varje månad, baserat på information från Skatteverket som i sin tur använder tillgängliga skattedeclarationer. För inkomstskatter från hushåll och företag räknas det endast fram årssiffror för de olika skatteslagen.

Skillnaden mellan prognosticerad periodiserad skatt för en given period och skatteinbetalningar netto på budgeten kommer att visa sig som en förändring i skattefordringar respektive skatteskulder i Finansräkenskaperna.

Övriga inkomster

Från posten "övriga inkomster" dras ett antal mindre poster bort.

4 Finansiella transaktioner

Finansiella transaktioner dras bort. Det är bland annat återbetalningar av lån, försäljningsinkomster av anläggningstillgångar, aktier, amorteringar av lån, swap-räntor och övriga finansiella transaktioner.

5 Extra ordinära utdelningar

Extra ordinära utdelningar från statliga bolag dras bort då det är en finansiell transaktion. Redovisas separat här då det är ett separat steg i den här processen.

6 EU-transfereringar

Transfereringar från EU dras bort. Det här är kassaflöden från EU som används för att finansiera transfereringar till lantbrukare och andra mottagare av stöd från EU. Motsvarande överföringar till lantbrukare och andra dras bort från budgetens utgiftssida, se punkten 13 nedan. Betalningarna från EU sker normalt sett senare än till den slutliga mottagaren. Om de här kassaflödena in och ut på budgeten inte sker under samma tidsperiod får vi förändringar i fordringar och skulder.

7 Periodiseringar

Justeringar för periodiseringar görs inklusive förändringar i fordringar och skulder för andra intäkter än skatter. I huvudsak handelskrediter och förskott.

8 Övriga intäkter

Övriga intäkter redovisas av myndigheterna men finns inte som en inkomst på budgetens inkomstsida och läggs därför till. Det här avser framför allt försäljningsinkomster och transfereringar som myndigheterna får använda i sin verksamhet utan att leverera in det på budgeten (se även kassakorrigeringsposten nedan).

9 Andra budgetposter

Andra budgetposter som inte ska ingå, enligt nationalräkenskapernas regelverk ENS 2010, dras bort.

10 Övriga statliga enheter

Intäkter från enheter utanför den juridiska definitionen av staten och utanför budgeten, men ingår i den statliga sektorn enligt definitionen av staten enligt ENS 2010, så kallade övriga statliga enheter, läggs till. Regelverket beskriver gränsdragningen mellan offentlig verksamhet och verksamhet som bedrivs i näringslivet. Offentliga myndigheters kontroll och inflytande har fått en större tyngd i ENS 2010 jämfört med äldre regelverk, medan rent kvantitativa test (att bolag är marknads- eller icke-marknadsproducenter) fått en sekundär betydelse.

De totala utgifterna i statens budget består av 27 utgiftsområden och nettoutlåningen i Riksgälden samt kassakorrigeringsposten.

11 Kassakorrigerig

För att gå från kassamässig budgetbalans till B.9 måste den så kallade kassakorrigeringsposten elimineras. I posten ingår transaktioner av inkomster och utgifter som påverkar det kassamässiga budgetsaldot men som inte har finansierats via anslag eller registrerats på budgetens inkomsttitlar. Med hjälp av information från S-koderna kan dessa kostnader och intäkter sedan läggas till som utgifter och inkomster på budgeten (se punkt 7 ovan). Kassakorrigeringsposten innehåller även finansiella transaktioner som måste dras bort.

12 Nettoutlåning

Nettoutlåningen i Riksgälden har inget att göra med B.9 men är ett netto av flöden från ökning/minskningar av insättningar, nyutlåning och amorteringar i statens internbank, dvs. systemet som ska förse myndigheterna med likvida medel. De flesta transaktionerna i nettoutlåningen är interna och elimineras med automatik inom budgeten, men vissa är finansiella transaktioner i staten och i nationalräkenskaperna såsom t.ex. nyutlåning och amorteringar från enheter som inte tillhör den statliga sektorn enligt regelverket för nationalräkenskaperna, ENS 2010. Dessa måste därför dras bort.

13 EU-transfereringar

Transfereringar som finansieras från EU dras bort (se punkt 6 ovan). Justeringar av tidsskillnader i betalning av BNI-avgiften till EU måste göras. Skillnaden uppstår när den begärda avgiften från EU-kommissionen inte är den samma som sätts av på ett destinerat konto för BNI-avgiften hos Riksgälden. Skillnaden för en period leder till förändringar i skulder i Finansräkenskaperna.

14 Periodiseringar

Justeringar för periodiseringar görs. Skillnader i betalda och mottagna räntor påverkar budgetposten "Räntor på statsskulden" (netto) samt upplupen ränta. Det läggs antingen till på inkomster eller utgifter i de reala nationalräkenskaperna. Justeringar i övriga periodiseringar inklusive förändringar i fordringar och skulder görs också och är i huvudsak handelskrediter och förskott.

15 Övriga statliga enheter

Utgifter i enheter utanför den juridiska definitionen av staten och utanför budgeten, men ingår i den statliga sektorn enligt nationalräkenskaperna, så kallade övriga statliga enheter, läggs till. Dessa enheter finansieras med minst 50 procent från statsbudgeten eller är icke-vinstdrivande organisationer kontrollerade av staten. För att kunna jämföra budgetsaldot med siffrorna i B.9 för de övriga statliga enheterna måste de belopp som tas emot av staten beaktas och därför dras bort. I nationalräkenskaperna och i B.9 är de statliga enheternas hela verksamhet med, både vad gäller inkomster och utgifter, jämfört med budgetsaldot som endast innehåller överföringar och anslag som finansieras direkt av statsbudgeten. Se även punkt 10 ovan.

16 Övriga justeringar

Övriga specifika justeringar som baseras på nationalräkenskapernas regelverk men som inte har nämnts i ovanstående justeringar.

- ⇒ Skillnaden mellan justerade inkomster och justerade utgifter utgör finansiellt sparande (B.9) enligt reala nationalräkenskaperna.

Kompletterande uppgifter för staten som inte baseras på data från ESV är beräknade och uppskattade värden av SCB, som exempelvis FISIM (indirekt mätta finansiella tjänster), egenutvecklad programvara, leasing, kapitalförslitning och kvarhållna utdelningar. Beträffande de årliga beräkningarna som görs på en mer detaljerad nivå, fördelad på produkter, bransch, motpart, ändamål/COFOG med mera, kompletteras vissa uppgifter från andra källor både inom och utom SCB. Men i stort, baseras den totala summan för varje transaktion på information från huvudkällan. De första publiceringarna är preliminära och ersätts senare med mer fullständiga nationalräkenskaper i den slutliga årliga beräkningen. Den slutgiltiga årliga sammanställningen för ett aktuellt år (år t) presenteras och publiceras i maj två år senare (år t+2) samt redovisas i EDP-rapporteringen i oktober (år t+2).

Följande justeringar görs av SCB efter att data levererats av ESV, dvs. för att få en fullständig anpassning till ENS 2010.

Inkomster (per transaktionskod)

D.2: Elcertifikat omförs via staten i nationalräkenskaperna. Ses som ett så kallat skatte-subventions-system. SCB ansvarar för sammanställning av Energimyndighetens uppgifter, men skickar sedan resultatet till ESV som lägger in de i sitt ordinarie underlag. Omföring av flaskhalsintäkter i elnätet som används till elstöd till elkonsumenter omförs via staten i nationalräkenskaperna. Också ett så kallat skatte-subventions-system. ESV ansvarar för den redovisningen.

D.4: Kvarhållna utdelningar läggs till. Försäljning av spektrum-frekvenser samt lokalradioavgifter ska inte tas upp vid försäljningstidpunkt utan ska tas upp som hyresinkomst och bokföras under hela licensperioden. Justeringarna genomförs av ESV innan leverans till SCB. Extraordinära utdelningar är redan exkluderade i datakällan och rapporteras separat (även i EDP och i Finansräkenskaperna). Justering av ränta kopplad till finansiell leasing av viss militär utrustning tas fram och sammanställs av SCB. Men skickar sedan resultatet till ESV som lägger in de i sitt ordinarie underlag.

D.5: Inga justeringar. SCB kompletterar med motpartsinformation.

D.6: Inga justeringar. SCB delger ESV visst underlag som de inkluderar i källan.

D.7: Några poster redovisas som löpande transfereringar i källan men är egentligen kapitaltransfereringar enligt nationalräkenskaperna och klassas om till D.9.

D.9: Posterna som klassas om från D.7 ovan redovisas här.

Utgifter (per transaktionskod)

D.3: Några poster redovisas som produktionssubventioner i källan men är egentligen löpande transfereringar enligt nationalräkenskaperna och klassas om till D.7. Elcertifikat och flaskhalsintäkter för el som nämns under D.2 ovan omförs via staten i nationalräkenskaperna genom så kallat skatte-subventions-system.

D.4: Motpartsinformation från AP-fonderna används för att redovisa räntebetalningar från staten till sociala trygghetsfonder och för att kunna konsolidera räntorna inom offentlig förvaltning.

D.6 Några poster redovisas som sociala förmåner i datakällan men är egentligen löpande transfereringar enligt nationalräkenskaperna och klassas om till D.7.

D.7: Justeringar som tillhör ovan nämnda justeringar som omklassats från D.3, D.6 och till/från D.9.

D.9: Poster som klassats om från D.7 till D.9 ovan redovisas här.

P.3: Inga justeringar, men vissa kompletteringar (se P.51C/P.51G).

P.51C: Inga justeringar (huvudkällan är SCB, inte ESV)

P.51G: Inga justeringar, men kompletterande information från andra källor för egenutvecklad programvara, leasing samt omfördelningar mellan kvartal.

P.52: Inga justeringar

NP: Inga justeringar

Beskrivning av källor, övergångsmethodik och reviderings policy av alternativa källor för att beräkna nationalräkenskaper

Kvartalsinsamling från övriga statliga enheter har introducerats under de senaste åren och fr.o.m. år 2017 baseras månadsestimaten för dessa enheter på insamlad kvartalsstatistik. För ett fåtal mindre enheter förekommer information från årliga officiella årsredovisningar (resultat- och balansräkningar) och inte från den elektroniska överföringen till ESV som bygger på S-koder. Innan det finns information från årsredovisningar estimeras de med prognoser.

Revideringspolicy för nationalräkenskaperna

Revideringspolicy för nationalräkenskaperna finns publicerad på SCB:s webbplats:

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper-kvartals-och-arsberakningar/produktrelaterat/Fordjupad-information/revideringspolicy-pdf/>

Sammanfattning av gällande revideringspolicy för sektorräkenskaperna:

	Beräknat kvartal	Möjlig revidering av
Februari år t	Kvartal 4 år t-1	Kvartal 1-3 år t-1 Kvartal 1-4 år t-2*
Maj år t	Kvartal 1 år t	Kvartal 1-4 år t-1 Kvartal 1-4 år t-2 (slutlig)
Augusti år t	Kvartal 2 år t	Kvartal 1 år t Kvartal 1-4 år t-1 Vid behov hela tidsserien
November år t	Kvartal 3 år t	Kvartal 1-2 år t Kvartal 1-4 år t-1

* Avser revidering till följd av utfall enligt det årliga Taxeringsutfallet vilket sammanställs och publiceras av Skatteverket i december varje år. Uppgifterna i Taxeringsutfallet (i december år t-1) avser föregående år (år t-2). Revideringen påverkar vissa delar av finansiellt sparande men vid det här tillfället aldrig poster som påverkar BNP. Vid behov kan äldre år som påverkar den internationella rapporteringen EDP revideras (år t-4 och framåt)

Utfallet av offentliga förvaltningens finansiella sparande fastställs slutligen i maj år t+2 avseende år t. Den benämns ofta definitiv årsberäkning inom nationalräkenskaperna. En preliminär årsberäkning sker dock redan i november år t+1 då årskällor inkommer under sommaren och hösten. Den preliminära årsberäkningen görs även på en finare detaljeringsnivå jämfört med kvartalsberäkningar, inklusive uppdelning på ändamål/COFOG. Bör dock noteras att redan tidigare har siffror sammanställts för år t (både i februari t+1, maj t+1 och augusti t+1) men på mer aggregerad nivå samt mer preliminära årssiffror.

Utöver de normala revideringstillfällena som anges i tabellen ovan genomförs mer övergripande revideringar med jämna mellanrum, cirka vart femte år. De benämns "allmän översyn" och ger möjlighet att föra in ny statistik för hela tidsserien, ändra redovisningen efter nya krav, rätta upp felaktigheter bakåt i tiden, införa resultat av utvecklingsarbete och förbättringar med mera som påverkar hela nationalräkenskaperna.

Vid speciella revideringsbehov finns möjlighet att revidera finansiellt sparande för de delar som inte påverkar BNP. Finansiellt sparande för offentliga sektorn kan revideras årligen i augusti och således mer frekvent jämfört med BNP.

Kommunal förvaltning (delsektor S.1313)

Kommunal förvaltning består av kommuner, regioner, kommunalförbund (inkl. Sveriges Kommuner och Regioner, SKR), kommunala bolag samt även icke-vinstdrivande organisationer som kontrolleras och huvudsakligen finansieras av kommunerna. För närvarande ingår 290 kommuner, 176 kommunalförbund, 20 regioner, 197 kommun- och regionägda bolag, samt ett antal övriga enheter i den kommunala förvaltningen.

Metodbeskrivningen är uppdelad i två delar. Den första (a) redogör för sammanställning av budgetuppgifter för kommuner och övriga enheter inom den kommunala förvaltningen medan den andra delen (b) omfattar motsvarande för regioner.

(a) Kommuner och övriga kommunala enheter

Källor

Kvartalsutfallet för kommuner

Kvartalsutfallet för kommuner är den viktigaste källan till beräkningarna av finansiellt sparande för kommuner. Undersökningen sammanställs och produceras av SCB. Det är en urvalsundersökning som omfattar de 84 största kommunerna sett till ett genomsnittligt invånarantal under en femårsperiod före aktuellt insamlingsår.

Enkäten innehåller uppgifter om intäkter och utgifter på en mer aggregerad nivå och följer den för verksamhetsåret aktuella versionen av kontoplanen för kommunerna: Kommun-Bas. Information om kontoplanen publiceras på SKR:s webbplats:

<https://skr.se/ekonomijuridikstatistik/ekonomi/redovisning/kommunbas.24254.html>

Räkenskapssammandrag för kommuner

Räkenskapssammandrag för kommuner (RS) är en årlig insamling där samtliga 290 kommuner ingår. Undersökningen används för uppräknings av de kommuner som ej ingår i urvalsundersökningen på kvartalsbasis.

Räkenskapssammandrag för kommunalförbund och samordningsförbund

Räkenskapssammandraget för kommunalförbund och samordningsförbund är en årlig insamling av ekonomiska uppgifter från samtliga kommunalförbund. Syftet med undersökningen är att ge en tillförlitlig information om kommunalförbundens ekonomi, nuläge och utveckling. Insamlingen används som grundkälla för uppräknings av värden på kvartalsbasis.

Kommunala bolags resultat- och balansräkning

Kommunala bolags resultat- och balansräkning (KOREBA) avser både årlig och kvartalsinsamling av ekonomiska uppgifter för de kommunala bolag som ingår i den kommunala förvaltningen. Resultaträkning samlas in på årsbasis medan balansräkning samlas in både års- och kvartalsvis.

Övriga källor

Andra källor som används i beräkningarna av nationalräkenskaper för kommunsektorn är årsredovisningar.

Metoder för att transformera lämnade uppgifter från uppgiftslämnarna till de uppgifter som presenteras i kvartalsutfallet**Metod för skattningar och uppräkningskvot**

Som underlag till de kvartalsvisa beräkningarna beräknas en rikstotal baserat på inlämnade uppgifter till kvartalsutfallet för kommuner. De kommuner som inte ingår i kvartalsutfallet räknas upp med hjälp av utvecklingen för urvalskommunerna samt föregående års RS. Stockholms, Göteborgs och Malmös uppgifter räknas med, men är inte underlag för uppräkningskvoten då deras utveckling inte anses vara representativ för de övriga kommunerna. Först beräknas en uppräkningskvot för varje variabel, genom att dela summa lämnade värden med summa RS, för inkomna kommuner. Därefter beräknas en totalsumma, per variabel, från RS för samtliga kommuner utom de tre ovan nämnda storstäderna. Slutligen multipliceras respektive variabels totalsumma från RS med sin uppräkningskvot, vilket ger det uppräknade helårsvärdet. Kvartalsvärden räknas fram genom att multiplicera det uppräknade helårsvärdet med respektive kvartals andel av helårsvärdet.

Bortfall är ovanligt, men i de fall det existerar behandlas de ej inkomna kommunerna på samma sätt som de uppräknade.

För de kvartalsvisa beräkningarna för kommunalförbund används Räkenskapssammandrag för kommunalförbund som grundkälla. Dessa skrivs fram med olika utvecklingstal för att anpassas till det aktuella kvartalet. Löner och kollektiva avgifter skrivs fram med utvecklingen enligt LAPS (Lönesummor, arbetsgivaravgifter o prel. A-skatt m.m.). Övriga transaktioner som är en del av konsumtionsutgifter samt även investeringar skrivs fram med utvecklingen av posten *Köp av verksamhet från andra kommuner och kommunalförbund* enligt kvartalsutfallet för kommuner.

För årsberäkningarna för kommunägda bolag som ingår i kommunal förvaltning används uppgifter från KOREBA, kompletterat med uppgifter från bolagens årsredovisningar. Till de kvartalsvisa beräkningarna används föregående års uppgifter dividerat med fyra med undantag för de transaktionerna som är en del av

konsumtionsutgifterna. Dessa transaktioner skrivs fram på samma sätt som för kommunalförbunden på kvartal.

Revideringspolicy för kvartalsutfallet

Ingen officiell revideringspolicy finns men kommunerna har möjlighet att ändra de tidigare rapporterade kvartalen innevarande år.

Metoder för att transformera kvartalsutfallets uppgifter till nationalräkenskaper

Finansiellt sparande baseras på uppgifter från kvartalsutfallet förutom inkomstskatter och statsbidrag som ersätts med uppgifter från Ekonomistyrningsverket (ESV) för att motsvara de krav som finns i regelverket för nationalräkenskaperna (ENS 2010). Följande poster förklarar skillnaden mellan kvartalsutfallet och nationalräkenskaperna.

Statsbidrag

I kvartalsutfallet redovisas periodiserade statsbidrag. Dessa stäms sedan av mot de kassamässigt redovisade statsbidrag som kommer från ESV och som används i nationalräkenskaperna. Skillnaden mellan statsbidrag enligt de ovanstående källorna leder till justering av finansiellt sparande jämfört med kvartalsutfallet.

Inkomstskatter

Den huvudsakliga källan för inkomstskatten kommer från Skatteverket och avser preliminära kommunalskattemedel för föregående år samt en prognos av skattemedlen för innevarande år. Eftersom de definitiva uppgifterna finns tillgängliga först två år efter inkomståret används dessa preliminära siffror för kvartalsutfallets räkning. ESV tar också fram prognoser för inkomstskatten. Båda källorna stäms sedan av med varandra. Skillnaden mellan de ovannämnda källorna leder till justering av finansiellt sparande jämfört med kvartalsutfallet.

Investeringsutgifter

Investeringsutgifter är inte en del av resultaträkningen men ingår i det finansiella sparandet.

Investeringsbidrag och kapitaltransfereringar

Investeringsbidrag från staten till kommunerna samlas in i kvartalsutfallet. Dessa stäms sedan av mot redovisade investeringsbidrag som kommer från ESV och som används i nationalräkenskaperna. Vissa specifika investeringsbidrag mellan regioner och kommuner hämtas från årsredovisningar/kommunerna själva; resterande investeringsbidrag och kapitaltransfereringar behöver skattas då kvartalsuppgifter saknas. Detta görs genom att man använder sig av föregående års uppgifter dividerat med fyra.

Bidrag till statlig infrastruktur

Bidrag till statlig infrastruktur kan redovisas på två olika sätt inom kommunernas redovisning. Den ena är direktredovisning över

resultaträkningen, dvs. man tar upp hela beloppet direkt i resultaträkningen eller så kan man aktivera bidraget i balansräkningen och kostnadsföra en del av beloppet varje år. I nationalräkenskaperna används bidraget/utbetalningen som Trafikverket har fått från kommunerna. Detta leder till en justering av finansiellt sparande jämfört med kvartalsutfallet.

Förändringar i semesterlöneskulden

Lönekostnader enligt kvartalsutfallet justeras med förändringen av semesterlöneskulden eftersom det avser lön intjänad en annan period, vilket leder till en omperiodisering av det finansiella sparandet.

Extraordinära utdelningar

Extraordinära utdelningar från kommunala bolag dras bort från de utdelningar som redovisas i kvartalsutfallet, då det i stället redovisas som en finansiell transaktion.

Kvarhållna utdelningar

Kvarhållna utdelningar, dvs. utdelningar från fonder som inte delas ut till kommunen utan återinvesteras i fonden, räknas i nationalräkenskaperna som en real transaktion och läggs till finansiellt sparande.

Ränteinkomster/-utgifter från swappar

Ränteinkomster och utgifter från swappar dras bort från de i kvartalsutfallet redovisade räntorna, då de i nationalräkenskaperna redovisas som en finansiell transaktion.

Räntekostnader på pensionsskuld

I nationalräkenskaperna redovisas hushållens kapitalavkastning på förmånsbestämda pensionsskulder som den nuvärdeförändring som sker när utbetalningen kommer närmare i tiden. I den kommunala redovisningen redovisas kapitalavkastningen inklusive indexering av pensionsskulden, där indexeringen inte ses som en real transaktion i nationalräkenskaperna. Kapitalavkastningen beräknas därför separat i nationalräkenskaperna, och således uppstår en skillnad gentemot kvartalsutfallet.

Revideringspolicy för nationalräkenskaperna

Revideringspolicy för nationalräkenskaperna finns publicerad på SCB:s webbplats:

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper-kvartals-och-arsberakningar/produktrelaterat/Fordjupad-information/revideringspolicy-pdf/>

Sammanfattning av gällande revideringspolicy för sektorräkenskaperna:

	Beräknat kvartal	Möjlig revidering av
Februari år t	Kvartal 4 år t-1	Kvartal 1-3 år t-1 Kvartal 1-4 år t-2*
Maj år t	Kvartal 1 år t	Kvartal 1-4 år t-1 Kvartal 1-4 år t-2 (slutlig)
Augusti år t	Kvartal 2 år t	Kvartal 1 år t Kvartal 1-4 år t-1 Vid behov hela tidsserien
November år t	Kvartal 3 år t	Kvartal 1-2 år t Kvartal 1-4 år t-1

* Avser revidering till följd av utfall enligt det årliga Taxeringsutfallet vilket sammanställs och publiceras av Skatteverket i december varje år. Uppgifterna i Taxeringsutfallet (i december år t-1) avser föregående år (år t-2). Revideringen påverkar vissa delar av finansiellt sparande men vid det här tillfället aldrig poster som påverkar BNP. Vid behov kan äldre år som påverkar den internationella rapporteringen EDP revideras (år t-4 och framåt)

Utfallet av offentliga förvaltningens finansiella sparande fastställs slutligen i maj år t+2 avseende år t. Den benämns ofta definitiv årsberäkning inom nationalräkenskaperna. En preliminär årsberäkning sker dock redan i augusti och även i november år t+1 då årskällor inkommer under våren och sommaren. Den preliminära årsberäkningen i augusti sammanställs på mer aggregerad nivå jämfört med beräkningen i november som görs på en finare detaljeringsnivå inklusive uppdelning på ändamål. Bör dock noteras att redan tidigare har siffror sammanställts för år t (både i februari t+1, maj t+1) men på mer aggregerad nivå samt mer preliminära årssiffror.

Utöver de normala revideringstillfällena som anges i tabellen ovan genomförs mer övergripande revideringar med jämna mellanrum, cirka vart femte år. De benämns "allmän översyn" och ger möjlighet att föra in ny statistik för hela tidsserien, ändra redovisningen efter nya krav, rätta upp felaktigheter bakåt i tiden, införa resultat av utvecklingsarbete och förbättringar m.m. som påverkar hela nationalräkenskaperna.

Vid speciella revideringsbehov finns möjlighet att revidera finansiellt sparande för de delar som inte påverkar BNP. Finansiellt sparande för offentliga sektorn kan revideras årligen i augusti och således mer frekvent jämfört med BNP.

(b) Regioner

Källor

Kvartalsutfallet för regioner

Kvartalsutfallet för regioner är en totalundersökning som används för beräkningar av finansiellt sparande för regionerna. Undersökningen

sammanställs och produceras av SCB. Alla regioner ingår i undersökningen.

Enkäten innehåller uppgifter om intäkter och utgifter på en mer aggregerad nivå och följer den för verksamhetsåret aktuella versionen av kontoplanen för regioner: Region-Bas. Information om regionernas kontoplan publiceras på SKR:s webbplats:

<https://skr.se/ekonomijuridikstatistik/ekonomi/redovisning/lbas.24246.html>

Regionägda bolag

I en förenklad variant av kvartalsutfallet samlas vissa uppgifter för de stora bolagen och övriga skattas med föregående års värde delat med fyra. För övriga regionägda bolag används föregående års uppgifter dividerat med fyra. Årsuppgifter bygger på värden från undersökningarna Företagens Ekonomi och KOREBA, kompletterat med uppgifter från bolagens årsredovisningar.

Metoder för att transformera lämnade uppgifter från uppgiftslämnarna till de uppgifter som presenteras i kvartalsenkäten

Metod för skattningar och uppräknig

Eftersom regionerna totalundersöks görs inga uppräknig. Skattningar används endast vid partiellt bortfall av någon variabel och metoden som används är en beräknad uppräkningskvot som bygger på tidigare inlämnade kvartalsuppgifter.

Revideringspolicy för kvartalsenkäten

Ingen officiell revideringspolicy finns men regionerna har möjlighet att ändra de tidigare rapporterade kvartalen innevarande år.

Metoder för att transformera kvartalsenkätens uppgifter till nationalräkenskaper

Finansiellt sparande baseras på uppgifter från kvartalsutfallet förutom inkomstskatter och statsbidrag som ersätts med uppgifter från Ekonomistyrningsverket (ESV) för att motsvara de krav som finns i regelverket för nationalräkenskaperna. Metoden som används för att transformera data till nationalräkenskaper är densamma som för kommuner (se information under motsvarande rubrik i avsnitt (a) ovan).

Revideringspolicy för nationalräkenskaperna

Revideringspolicy för regionerna är densamma som för kommuner (se information under motsvarande rubrik i avsnitt (a) ovan).

Sociala trygghetsfonder (delsektor S.1314)

En av delsektorerna inom offentlig förvaltning är sociala trygghetsfonder. I samband med övergången till nuvarande regelverket för nationalräkenskaperna, ENS 2010, ändrade delsektorn namn från ålderspensionssystemet (som även ofta benämndes socialförsäkringssektorn) till sociala trygghetsfonder. Den omfattar de offentliga enheter som ansvarar för det offentliga pensionssystemet. Här ingår Pensionsmyndigheten samt de fem allmänna pensionsfonderna (AP-fonderna) samt holdingbolag ägda och fullständigt kontrollerade av AP-fonderna. De fem AP-fonderna är 1:a, 2:a, 3:e, 4:e respektive 6:e AP-fonden. Däremot ingår inte huvuddelen av premiepensionssystemet och sålunda inte heller 7:e AP-fonden som är kopplad till premiepensionssystemet. Emellertid ingår den traditionella försäkringen inom premiepensionssystemet eftersom risk och ansvarstagande ligger hos Pensionsmyndigheten. Den stora delen av premiepensionssystemet är klassat till finansiella företagssektorn i nationalräkenskaperna medan tillgångarna bokförs hos hushållen.

På samma sätt som för statlig förvaltning publiceras budgetuppgifter för sociala trygghetsfonder månadsvis.

Källor

Uppgifterna för att sammanställa budgetuppgifter för sociala trygghetsfonder består av två olika källor. Den förstnämnda är en månatlig enkät som samlas in av SCB från de fem AP-fonderna. Den andra avser uppgifter om pensionsavgifter och pensionsutbetalningar som finns registrerade hos Pensionsmyndigheten och som samlas in och sammanställs på månadsbasis av Ekonomistyrningsverket (ESV).

De uppgifter som AP-fonderna lämnar via enkät varje månad är en mindre variant av den ordinarie kvartalsenkäten som samlas in för att kunna beräkna nationalräkenskaper. På månadsbasis lämnar AP-fonderna uppgifter om räntor, erhållna utdelningar samt totala utgifter exklusive pensionsutbetalningar.

Inkomster och utgifter för Pensionsmyndigheten samt totala pensionsavgifter och totala pensionsutbetalningar sammanställs av ESV. ESV är också den myndighet som ansvarar för insamling och sammanställning av underlag till delar av nationalräkenskaperna för statlig förvaltning och för sociala trygghetsfonder, vilket sker kvartals- och årsvis. Inkomster och utgifter för Pensionsmyndigheten baseras på motsvarande uppgifter från statsbudgetens utfall som för de övriga myndigheterna inom staten. Juridiskt sett är Pensionsmyndigheten en statlig myndighet men bokförs inom sociala trygghetsfonder inom nationalräkenskaperna och detsamma i redovisningen enligt EU-direktiv 2011/85.

Beträffande inbetalda pensionsavgifter till pensionssystemet och till AP-fonderna baseras uppgifterna på de pensionsinbetalningar som bokförs i statsbudgeten månadsvis. På samma sätt erhålls information om pensionsutbetalningar. Uppgifterna inhämtas från Pensionsmyndigheten och sammanställs av ESV.

Redovisningsstandard som används

Alla enheter inom delsektorn ingår i redovisningen av budgetuppgifter. Redovisningen baseras i huvudsak på kassamässig redovisning, både vad gäller inkomster och utgifter för Pensionsmyndigheten samt för AP-fonderna. Generellt sett sker ingen ytterligare anpassning av uppgifterna som baseras på det som enheterna rapporterar. Det som görs av ESV och SCB är en kontroll av relevans och korrekthet och där rättningar av felaktigheter kan förekomma.

Metod för skattningar och uppräknig

Inga alternativa källor används för att komplettera budgetuppgifterna. Redovisningen baseras på de uppgifter som samlas in. Avstämning i efterhand gentemot kvartalsuppgifter samt årsuppgifter sker löpande.

Revideringspolicy för budgetuppgifterna

Det existerar ingen officiell revideringspolicy beträffande de månatliga budgetuppgifterna men samtliga uppgifter kan revideras i efterhand ifall ESV och/eller SCB hittar felaktigheter i underlaget eller att Pensionsmyndigheten eller AP-fonderna själva upptäcker fel i deras rapporterade siffror.

Metoder för att transformera budgetuppgifterna till nationalräkenskaper

Uppgifter för att beräkna finansiellt sparande (inkomster minus utgifter) i nationalräkenskaperna baseras, i likhet med budgetuppgifterna, på flera olika underlag. Finansiellt sparande för sociala trygghetsfonder sammanställs och presenteras av SCB kvartals- och årsvis. Källorna är ungefär desamma som vid insamling av budgetuppgifter men med den skillnaden att mer detaljerade uppgifter samlas in och att uppgifterna antingen samlas in som periodiserade uppgifter alternativt periodiseras i ett senare skede. Nationalräkenskaperna ska enligt regelverket vara periodiserade.

Avseende uppgifter för Pensionsmyndigheten samlas uppgifter in av ESV och skickas vidare till SCB för att slås samman med uppgifter för AP-fonderna. Uppgifterna från ESV skickas kvartalsvis och är relativt detaljerade och uppdelade på inkomster och utgifter. Uppgifterna stäms även av mot andra källor såsom exempelvis Pensionsmyndighetens årsredovisning (på årsbasis).

Kvartalsvis samlas uppgifter in från AP-fonderna via enkät. Utöver det kompletteras uppgifter om pensionsinbetalningar och pensions-

utbetalningar från uppgifter från ESV. Dessutom kompletteras underlaget med uppgifter från AP-fondernas årsredovisningar. Jämförelser mellan reala nationalräkenskaperna och finansräkenskaperna sker också löpande. De uppgifter som samlas in via kvartalsenkäten är löner och sociala avgifter, ränteinkomster och ränteutgifter samt inkomst från bolag såsom erhållna utdelningar. De uppgifter som samlas in från Pensionsmyndigheten via ESV är inbetalda pensionsavgifter, utbetalda pensioner samt olika transfereringar till och från den statliga sektorn. Uppgifter från årsredovisningar används främst för att verifiera uppgifter i de andra källorna i efterhand men även som komplettering av förbruknings- och försäljningssiffror. Utöver det tillkommer ett antal uppgifter för hushållens kapitalavkastning, återinvesterade vinstmedel, investeringar, banktjänster och kapitalförslitning från andra delar av SCB.

Trots att budgetuppgifterna som samlas in månadsvis skiljer mot de som ligger till grund för att beräkna finansiellt sparande är insamling och bearbetning relativt likvärdig. Likaså innebär det begränsande antalet enheter inom delsektorn att avstämningar mellan olika källor samt jämförelser blir lättare att genomföra.

Alternativa källor för att beräkna nationalräkenskaper

Inga direkta alternativa källor används för att beräkna finansiellt sparande inom nationalräkenskaperna förutom den kompletterande information som nämns ovan. De två huvudsakliga källorna till både budgetuppgifter och de kvartalsvisa nationalräkenskaperna är desamma, dvs. enkätinsamling direkt från AP-fonderna samt uppgifter från Pensionsmyndigheten via ESV.

Revideringspolicy för nationalräkenskaperna

Revideringspolicy för nationalräkenskaperna finns publicerad på SCB:s webbplats:

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper-kvartals-och-arsberakningar/produktrelaterat/Fordjupad-information/revideringspolicy-pdf/>

Sammanfattning av gällande revideringspolicy för sektorräkenskaperna:

	Beräknat kvartal	Möjlig revidering av
Februari år t	Kvartal 4 år t-1	Kvartal 1-3 år t-1

		Kvartal 1-4 år t-2*
Maj år t	Kvartal 1 år t	Kvartal 1-4 år t-1 Kvartal 1-4 år t-2 (slutlig)
Augusti år t	Kvartal 2 år t	Kvartal 1 år t Kvartal 1-4 år t-1 Vid behov hela tidsserien
November år t	Kvartal 3 år t	Kvartal 1-2 år t Kvartal 1-4 år t-1

* Avser revidering till följd av utfall enligt det årliga Taxeringsutfallet vilket sammanställs och publiceras av Skatteverket i december varje år. Uppgifterna i Taxeringsutfallet (i december år t-1) avser föregående år (år t-2). Revideringen påverkar vissa delar av finansiellt sparande men vid det här tillfället aldrig poster som påverkar BNP. Vid behov kan äldre år som påverkar den internationella rapporteringen EDP revideras (år t-4 och framåt)

Utfallet av offentliga förvaltningens finansiella sparande fastställs slutligen i maj år t+2 avseende år t. Den benämns ofta definitiv årsberäkning inom nationalräkenskaperna. En preliminär årsberäkning sker dock redan i november år t+1 då årskällor inkommer under sommaren och hösten. Den preliminära årsberäkningen görs även på en finare detaljeringsnivå jämfört med kvartals-beräkningar, inklusive uppdelning på ändamål/COFOG. Bör dock noteras att redan tidigare har siffror sammanställts för år t (både i februari t+1, maj t+1 och augusti t+1) men på mer aggregerad nivå samt mer preliminära årssiffror.

Utöver de normala revideringstillfällena som anges i tabellen ovan genomförs mer övergripande revideringar med jämna mellanrum, cirka vart femte år. De benämns "allmän översyn" och ger möjlighet att föra in ny statistik för hela tidsserien, ändra redovisningen efter nya krav, rätta upp felaktigheter bakåt i tiden, införa resultat av utvecklingsarbete och förbättringar med mera som påverkar hela nationalräkenskaperna.

Vid speciella revideringsbehov finns möjlighet att revidera finansiellt sparande för de delar som inte påverkar BNP. Finansiellt sparande för offentliga sektorn kan revideras årligen i augusti och således mer frekvent jämfört med BNP.